

Zmiany w przepisach i na rynku odpadów komunalnych

Branża gospodarki odpadami to bez wątpienia jedna z branż gospodarki, w której w ciągu ostatnich kilku lat zaszło najwięcej zmian prawnych. Konieczność dostosowania do wymogów prawnych powoduje poniesienie dodatkowych nakładów finansowych. Szczególnym problemem na rynku gospodarki odpadami stało się w ostatnim czasie zagospodarowanie odpadów pozostałych po procesie sortowania odpadów komunalnych – tzw. odpadów balastowych, które stanowią ok. 40 – 45% całego strumienia odpadów. Zapisy Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach praktycznie uniemożliwiają zagospodarowanie tego typu odpadów na składowiskach. Konieczne jest zatem kierowanie odpadów balastowych do zakładów produkujących tzw. paliwo alternatywne (RDF) na potrzeby cementowni lub bezpośrednio do procesów termicznego przetwarzania. Z powodu braku w skali kraju odpowiednich mocy przetwórczych w zakresie produkcji paliwa alternatywnego z odpadów balastowych oraz znaczącego niedoboru spalarni odpadów, nastąpił dynamiczny wzrost cen zagospodarowania tych odpadów, dyktowany przez istniejące instalacje posiadające technologiczne możliwości ich przerobu. Przykładowo od roku 2017 koszty zagospodarowania frakcji balastowej wytwarzanej na instalacji w Giedlarowej wzrosły ponad dwukrotnie, ze stawki 135 zł/Mg w roku 2017 do kwoty 310 zł/Mg w IV kwartale 2018 r., co bezpośrednio przekłada się na znaczny wzrost kosztów zagospodarowania tony odpadów komunalnych. Problem dotyczy całej branży, a w niektórych częściach kraju stawki sięgają 400 – 500 zł na zagospodarowanie tony odpadów balastowych. Wzrost cen dotyczy również składowania odpadów powstałych po procesie biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Wejście w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska spowodowało wzrost opłaty za składowanie. Dane poniżej obrazują dynamikę wzrostu stawek w poszczególnych latach:

- 2015 – 2017 24,15 zł/Mg odpadu

poddanego składowaniu

- 2018 140,00 zł/Mg odpadu poddanego składowaniu
- 2019 170,00 zł/Mg odpadu poddanego składowaniu
- 2020 270,00 zł/Mg odpadu poddanego składowaniu

Rozporządzenie umożliwia obniżenie opłaty do 25% obowiązującej stawki w przypadku spełnienia w procesie technologicznym parametrów odpadów wynikających z §3 ust. 2 ww. Rozporządzenia. Technologia biologicznego przetwarzania instalacji w Giedlarowej umożliwia spełnienie określonych przepisami parametrów i obniżenie stawki, jednak w porównaniu do obowiązującej, niezmienniej stawki za składowanie odpadów w latach 2015 – 2017 wzrost i tak jest znaczący. Wprowadzona po fali pożarów miejsc magazynowania odpadów (często nielegalnych lub niespełniających podstawowych wymogów prawnych) ustawa z 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 1592) nakłada na podmioty gospodarujące odpadami nowe kosztowne obowiązki m.in.:

- rozbudowa sieci monitoringu wizyjnego na terenie instalacji przetwarzania odpadów,
- poniesienia opłat związanych z wykonaniem zobowiązań z tytułu usuwania i likwidacji negatywnych skutków w środowisku oraz szkód w środowisku,
- dostosowania do nowych wymagań przeciwpożarowych.

Wszystkie wymagania należy spełnić w 2019 r., a więc na ich wykonanie firmy komunalne mają niecały rok. Do nowych niezbędnych do spełnienia wymagań formalno-prawnych dochodzi problem niestabilnego rynku zbytu surowców wtórnych, a nawet

Stare Miasto - Park
Sp. z o.o.

trudności z przekazaniem do procesu recyklingu niektórych frakcji surowców wtórnych (w szczególności tworzyw sztucznych). Wzrost kosztów zagospodarowania dotyczy również odpadów komunalnych problemowych takich jak odpady wielkogabarytowe i zużyte opony. Obowiązujące normy prawne stawiają przed firmami działającymi w branży nowe wymagania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów. Do minimum ograniczana jest możliwość składowania odpadów, które jeszcze do niedawna było podstawowym i najtańszym sposobem zagospodarowania odpadów w Polsce. Obecnie wymagane jest zagospodarowanie odpadów komunalnych w instalacjach, w których z odpadów wydzielone zostaną frakcje nadające się do ponownego wykorzystania. Nowe regulacje prawne to również wyzwania dla samorządów i mieszkańców. Redukcja wytwarzanych w gospodarstwach domowych odpadów, wybór produktów w opakowaniach nadających się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, prawidłowa segregacja odpadów, ograniczanie objętości wytwarzanych odpadów (w szczególności zginiatanie pustych opakowań), edukacja ekologiczna młodego pokolenia to podstawowe, a zarazem bardzo proste obowiązki każdego wytwórcy odpadów – każdego z nas!

SMP

